

Špedicija

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 19

Počeci špedicije susreću se u XIII veku. U to vrieme Venecija je bila absolutna gospodarica glavnih prometnih puteva na moru, pa je stoga igrala najvažniju ulogu u trgovini sa susednim državama. U trgovini s alpskim i prekoalpskim državama trgovci su redovno proveravali otpremu i dopremu robe posebnim posrednicima koji su se brinuli za siguran prevoz. Ti su posrednici, na odredišta, predavali robu primateljima (kupcima) uz potpis napisane isprave (neka vrsta potvrde o prijemu robe, priznanica), koja se smatra prvom prevoznom ispravom.

U XVI veku posrednici (prevoznici) su počeli organizovati otpremu i dopremu tuđe robe za svoj račun: naplaćivali su prevoz i izdavali prevozne isprave.

Krajem XVIII veka trgovina s udaljenim područjima poprimila je široke razmere, pa su se trgovci sve više obraćali posebnim, specijalnim posrednicima – špediterima – koji su odabirali prevozne puteve, unajmljivali prevozna sredstva i davali stručne savete za prevoz robe.

U XIX veku kada se pojavila železnica (1825.g.), i kada su se modernizovala druga prevozna sredstva, a međunarodna trgovina počela razvijati na širokoj osnovi, položaj špeditera se znatno afirmirao i učvrstio. Ekonomski funkcije špedicije počeli su tek u XIX veku pratiti i odgovarajući propisi. Kapitalističke države počinju, u okviru trgovačkih zakonika i zakona, donositi posebna pravna pravila o špediciji kao posebnom obliku trgovačke delatnosti i time davati špediterskoj delatnosti potrebnu pravnu podlogu.

Ubrzani razvoj proizvodnih snaga, proizvodnih i društvenih odnosa, posebno u XX veku, implicirao je nagli razvoj međunarodne robne razmjene, savremenih tehnologija transporta, tokova kapitala, znanja, radne snage, a što je imalo za posledicu multipliciranje složenosti pravnoekonomskih odnosa između učesnika u nacionalnim i regionalnim privrednim sastavima, ali i njihovim podsastavima: spoljnotrgovinskim, prometnim, špediterskim, carinskim, bankarskim itd. Takvi su se odnosi počeli ubrzano određivati brojnim nacionalnim, bilateralnim i multilateralnim prisilnim i autonomnim pravnim izvorima. Poznavanje i korištenje pravnih pravila koja primereno regulišu odnose (obveze, prava i odgovornosti) između učesnika u određenoj delatnosti, predstavljaju „tajnu uspeha“ poslovnih partnera.

Pojam špedicije i špeditera

Pojam klasične špedicije i klasičnog špeditera

Klasičnu špediciju možemo posmatrati kao nauku i kao aktivnost. Ova dva stanovišta posmatranja klasične špedicije postoje iako između klasične špedicije kao nauke i klasične špedicije kao aktivnosti postoji čvrsta interakcijska sprega bez koje nema delotvorne proizvodnje transportnih i prometnih usluga. Klasična špedicija kao nauka je skup interdisciplinarnih i multidisciplinarnih znanja koja izučavaju i primjenjuju zakonitosti brojnih i složenih aktivnosti koje delotvorno omogućavaju otpremu, dopremu i provoz materijalnih dobara (tj. stvari, živih životinja,...) svim prevoznim sredstvima, svim prevoznim putevima, u konvencionalnom, kombinovanom i multimodalnom transportu.

Klasična špedicija kao aktivnost je skup specifičnih funkcija, poslova, operacija, pravila, veština, itd. koje delotvorno omogućuju otpremu, dopremu i provoz materijalnih dobara (tj. stvari, živih životinja,...) svim prevoznim sredstvima, svim prevoznim putevima, u konvencionalnom, kombinovanom i multimodalnom transportu.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com